

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ

EDUCATIONAL AND RESEARCH INSTITUTE «INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION»
OF V. N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY
KHARKIV UNIVERSITY CONSORTIUM

**Публічне управління XXI століття:
НОВІ ВИКЛИКИ І ТРАНСФОРМАЦІЇ
В УМОВАХ ВІЙНИ**

**Збірник
наукових матеріалів
XXIV Міжнародного
наукового конгресу**

**Public administration of the XXI century:
NEW CHALLENGES AND
TRANSFORMATIONS
IN THE CONTEXT OF WAR**

Collected
of scientific materials
of the XXIV-th International
Scientific Congress

24 травня 2024 р., м. Харків (Україна)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗИНА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
"ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ"
ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
XXI СТОЛІТТЯ:
НОВІ ВИКЛИКИ І ТРАНСФОРМАЦІЇ
В УМОВАХ ВІЙНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ
XXIV МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ**
24 травня 2024 р., м. Харків (Україна)

Електронний ресурс

**PUBLIC ADMINISTRATION
OF THE XXI CENTURY:
NEW CHALLENGES AND
TRANSFORMATIONS
IN THE CONTEXT OF WAR**

**COLLECTED
OF SCIENTIFIC MATERIALS
OF THE XXIVth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONGRESS**
24 May 2024, Kharkiv (Ukraine)

Electronic vision

Харків | Kharkiv
2024

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,
(протокол № 11 від 21 червня 2024 року)*

Редколегія:

Л. О. Бєлова, доктор соціологічних наук, проф., заслужений працівник освіти України, директор ННІ “Інститут державного управління” ХНУ імені В. Н. Каразіна, президент ГО “Харківський університетський консорціум”;

В. Ф. Золотарьов, кандидат економічних наук, проф.;

Л. Ю. Величко, доктор юридичних наук, проф.;

В. Б. Дзюндзюк, доктор наук з державного управління, проф.;

В. П. Єлагін, доктор наук з державного управління, проф.;

М. А. Латинін, доктор наук з державного управління, проф.;

В. М. Мартиненко, доктор наук з державного управління, проф.;

Н. В. Статівка, доктор наук з державного управління, проф.

П88 Публічне управління XXI століття: нові виклики і трансформації в умовах війни :

зб. наук. матер. XXIV Міжнар. наук. Конгресу (24 травня 2024 р., м. Харків Україна), [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – (PDF 540 с.)

У збірнику наукових матеріалів, представлених до XXIV Міжнародного наукового конгресу “Публічне управління XXI століття: нові виклики і трансформації в умовах війни”, висвітлено підходи й основні напрями досліджень публічної політики та управління в умовах гібридних загроз; визначено роль публічного врядування та менеджменту економічних і цифрових трансформацій суспільства; розроблено пропозицій щодо підвищення ефективності розвитку системи публічного управління та публічної служби в контексті викликів, породжених війною, розглянуто сучасні методики підготовки публічних інтелектуалів в умовах гібридних загроз та інноваційні форми навчання у системі підвищення кваліфікації публічних службовців в умовах воєнного стану. Політичні, соціальні та економічні аспекти – це Європейський вимір української державної політики.

ISBN 978-966-285-783-2

УДК 351/354

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18777>

<i>Балабась Катерина Романівна</i> Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами публічної влади у сфері соціального захисту населення	406
<i>Басюк Олександр Петрович, Дунаєв Ігор Володимирович</i> Цифрова трансформація, як ключовий елемент підвищення ефективності інституту публічного управління	410
<i>Боднар Катерина Віталіївна</i> Фінансування сталого розвитку в Україні: можливості та обмеження бюджетного та громадського фінансування в контексті Угоди про асоціацію з ЄС	414
<i>Бондаренко Дмитро Миколайович</i> Інформаційні трансформації в процесах відновлення промислового комплексу країни	418
<i>Бондаренко Любов Іллівна</i> Формування технологічних засад трансформаційних процесів діяльності органів виконавчої влади	422
<i>Бутенко Гліб Ярославович</i> Характеристика публічного управління державним боргом у фінансовому секторі України	425
<i>Веретельніков Ігор Олегович</i> Пріоритетні напрямки державного регулювання банківського сектора в умовах війни	429
<i>Гараз Іван Вікторович</i> Основні етапи алгоритму формування державної інноваційної політики в Україні	432
<i>Громов Сергій Олександрович</i> Регуляторні пісочниці для тестування цифрових інновацій у корпоративному управлінні державних транспортних підприємств для потреб відбудови України	435
<i>Замчий Сергій Володимирович, Карамішев Дмитро Васильович, Гордієнко Людмила Петрівна, Коршенко Андрій Володимирович</i> Ризик-орієнтований підхід до управління розвитком системи охорони здоров'я на засадах кризового менеджменту	440
<i>Зубенко Вячеслав Валерійович</i> Процеси відбудови та відновлення як об'єкт публічного управління	444
<i>Колесніков Дмитро Дмитрович</i> Етикет прийняття управлінських рішень публічної влади	447

Замчий Сергій Володимирович,

*аспірант кафедри публічної політики
навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна*

Карамішев Дмитро Васильович,

*доктор наук з державного управління, проф.,
професор кафедри публічної політики
навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна*

Гордієнко Людмила Петрівна,

*кандидат медичних наук, доц.,
завідуюча кафедрою медицини катастроф та військової медицини
Полтавського державного медичного університету,
м. Полтава, Україна*

Коршенко Андрій Володимирович,

*студент економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна*

РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ЗАСАДАХ КРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Розвиток галузі охорони здоров'я характеризується особливими умовами невизначеності та ризиками, обумовленими соціально-економічними і політичними трансформаціями, внаслідок яких відбуваються суттєві зміни її функціонального стану. Наявність зовнішніх ризиків для системи суттєво обмежує прийняття управлінських рішень, що спрямовані на стратегічну перспективу, а також можливість об'єктивного оцінювання та забезпечення реалізації таких рішень щодо подальшого функціонування галузі за невизначених умов. При цьому, під невизначеністю щодо процесів функціонування та розвитку системи охорони здоров'я слід розуміти неможливість оцінити майбутній її стан, передусім з погляду ймовірності реалізації відповідних рішень.

Зазначене стало на заваді схвалення довгострокової стратегії розвитку системи охорони здоров'я, у проєкті якої зокрема йшлося про необхідність комплексного відновлення системи охорони здоров'я, компенсації та надолуження ресурсних втрат, спричинених збройною агресією російської федерації, а також сприяння відбудові потенціалу країни, шляхом розвитку та повернення людського капіталу, який є фундаментом для реанімування країни в післявоєнний період [3]. Зазначене свідчить, що нажаль окрім ризиків, що мають переважно зовнішнє походження, мають місце й ризики, що обумовлені внутрішніми чинниками, які також можуть суттєво впливати на прийняття рішень, оскільки за таких умов не забезпечується можливість вчасної реалізації планових заходів, що попередньо розроблені, узгоджені, схвалені та задекларовані у відповідних програмних документах.

Отже, за таких умов на особливу увагу заслуговують інструменти кризового менеджменту та багатосуб'єктного прийняття рішень на різних рівнях управління, а також основні підходи, способи і методи керування ризиками задля досягнення конкретних результатів відповідно до визначених цілей [1].

У загальному вимірі до основних ризиків, що є притаманними системі охорони здоров'я за трансформаційних умов слід відносити передусім: соціальні, економічні, політичні, технологічні, управлінські та інвестиційні. Проте, саме технологічні, управлінські та інвестиційні ризики є такими, що більшою мірою можуть бути ідентифіковані і піддаватися впливу шляхом використання ризик-орієнтованого підходу до управління та відповідних інструментів керування ризиками. При цьому, технологічні ризики характеризуються повними або частковими втратами традиційної ресурсної бази, потребою швидкої заміни технічної і технологічної бази та впровадження нових інформаційно-комунікативних технологій; управлінські ризики характеризуються ступенем невизначеності результатів управлінських рішень, за яких ймовірно відхилення від досягнення поставлених цілей та завдань. Тож, управління ризиками у системі охорони здоров'я передбачає здійснення комплексу цілеспрямованих заходів і дій, скерованих на оптимізацію фактичного відхилення від досягнення запланованих цілей, завдань та відповідних показників результативності завдяки обранню ризикової альтернативи і мінімізації втрат від ри-

зику, або прийняття ризику і зміну вектору відносно попереднього рішення, у випадку, коли воно є обґрунтованим з технологічної та управлінської точки зору. Щодо інвестиційних ризиків, то вони пов'язані не лише з можливістю недоодержання або втрати прибутку від реалізації інвестиційних проєктів у недержавному секторі охорони здоров'я, а й із затриманням реалізації або відмовою від перспективних для суспільства інвестиційних проєктів в галузі охорони здоров'я [2].

Сучасні умови функціонування та розвитку охорони здоров'я потребують більш чітких і дієвих алгоритмів дій з урахуванням усього спектру можливих ризиків та пошуку ефективних високотехнологічних та інноваційних підходів щодо менеджменту в кризових умовах. Щодо нових, ризикоорієнтованих та водночас сучасних технологічних рішень та можливості для реалізації стратегічних напрямів розвитку охорони здоров'я в умовах невизначеності, яка передусім є наслідком спочатку епідемії, зумовленої Covid-19, а згодом і збройної агресії проти України було актуалізовано і оприлюднено спільний декларативний документ під назвою «Priorities for health system recovery in Ukraine», що підготовлено колективом авторів під егідою Європейського регіонального Бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я, Представництва Європейського Союзу в Україні, Представництва Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні та Світового банку. Зокрема, у цьому документі вперше наголошується саме на значному погіршенні умов функціонування галузі, а саме на порушенні доступу до медичних послуг через спричинення шкоди інфраструктурі, втрати персоналу, проблеми з безпекою, масовим переміщенням населення та одночасним збільшенням витрат на охорону здоров'я на тлі зниження спроможності населення сплачувати за медичне обслуговування та забезпечення. Зазначений документ [5], акцентує увагу на чотирьох пріоритетних сферах, що потребують першочергового впливу та підтримки на основі використання інструментів кризового менеджменту. Це такі сфери, як: сфера надання пріоритетних медичних послуг та бачення розвитку галузі; сфера капітальних інвестицій у відновлення та реконструкцію з віддаленими наслідками для системи охорони здоров'я; сфера встановлення пріоритетів фінансування для підтримки основних послуг та підвищення ефективності використання наявних коштів; сфера підтримки потреб державних

установи різних рівнів, що відповідальні за реалізацію державної політики, планування та менеджмент, який на відміну від традиційного сприйняття за визначених умов має набути за своєю сутністю та набором інструментів усіх ознак та властивостей кризового менеджменту.

Кризовий менеджмент – це інструмент забезпечення ефективності і гнучкості системи безпеки в запобіганні та реагуванні на кризові ситуації у різноманітному і складному просторі реальних і потенційних загроз за умов високого рівня невизначеності, що досягається перекриттям всього діапазону загроз і кризових ситуацій спектром безпекових спроможностей, адекватністю кількісних і якісних параметрів системи захисту, ефективністю управління силами та засобами на всіх етапах ескалації загроз, у тому числі на етапі розвитку кризової ситуації [4]. При цьому, під кризовим менеджментом стосовно управління системою охорони здоров'я слід розуміти комплексний процес організації діяльності відповідної системи, який надає цій системі властивості ефективного реагування на розвиток різноманітних кризових ситуацій.

Список використаних джерел

1. Вітлінський В. В., Верчено П. І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком : навч.-метод. посіб. Київ : КНЕУ, 2000. 292 с.
2. Замчий С. В. Реалізація державної політики розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції на засадах стратегії управління ризиками. *Теорія та практика державного управління*. 2023. Вип. 2 (77). С. 155–172. URL: <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2023-2-09>
3. Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2023 році. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України. URL: <https://moz.gov.ua/strategija>
4. Сунгуровський М. В. Перспективи кризового менеджменту в Україні. Розумков центр. 19 червня 2015 р. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/perspektyvy-kryzovogo-menedzhmentu-v-ukraini>
5. Priorities for health system recovery in Ukraine». URL: <https://www.who.int/europe/publications/m/item/priorities-for-health-system-recovery-in-ukraine-joint-discussion-paper>